

اللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

روحی گل خطمی، علی اکبر، ۱۳۶۸- Rohi Golkhatmi, Aliakbar
عنوان و نام پدیدآور: مهمان حرم / گردآوردندگان علی اکبر روحی گل خطمی، حامد کاشانی، حجت رضازاده؛ [برای]
موسسه فرهنگی هنری روح دانایی.
مشخصات نشر: مشهد: بهار اندیشه، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۳۵ ص.؛ عکس؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۴۷۷-۳۱-۵
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع: آستان قدس رضوی
موضوع: Astan Qods Razavi
موضوع: مجتهدان و علما -- ایران -- مشهد -- سرگذشتنامه -- Biography -- Mashhad -- Iran -- Ulama
شهیدان -- ایران -- مشهد -- سرگذشتنامه -- Biography -- Mashhad -- Iran -- Martyrs
مجتهدان و علما -- ایران -- مشهد -- آرامگاه ها -- Ulama -- Iran -- Mashhad -- Tombs
شهیدان -- ایران -- مشهد -- آرامگاه ها -- Martyrs -- Iran -- Mashhad -- Tombs
شناسه افزوده: کاشانی، حامد، ۱۳۷۴-
شناسه افزوده: رضازاده، حجت، ۱۳۶۶-
شناسه افزوده: موسسه فرهنگی هنری روح دانایی
رده بندی کنگره: BP۵۵/۲
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۹۶
شماره کتابشناسی ملی: ۹۸۰۹۵۵۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

مهمان حرم

گردآوردندگان: علی اکبر روحی گل خطمی - حامد کاشانی - حجت رضا زاده

طراح گرافیک: علی موسایی پور

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

ناشر: بهار اندیشه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۴۷۷-۳۱-۵

چاپ: طلوع فجر

نشانی: مشهد مقدس - موسسه فرهنگی هنری روح دانایی

www.mketab.ir

تلفن: ۰۹۱۵۰۷۵۱۸۴۸

سامانه پیامک: ۳۰۰۲۱۳۸

فهرست

۴.....	مقدمه	۲۱.....	شهید خادم الشریعه
۷.....	شهید سید ابراهیم رئیسی	۲۲.....	شهید آستانه پرست
۸.....	شیخ نخودکی	۲۳.....	شهید بابا محمد رستمی
۱۰.....	علامه جعفری	۲۴.....	شهید آقاسی زاده
۱۱.....	علامه طهرانی	۲۵.....	شهید رمضانعلی عامل
۱۲.....	شیخ بهایی	۲۶.....	شهید محمد تقی رضوی
۱۳.....	آقاجان کوهستانی	۲۷.....	شهید رضا دوستدار
۱۴.....	حر عاملی	۲۸.....	شهید فاضل الحسینی
۱۵.....	پیرپالاندوز	۲۹.....	شهدای پرواز ۶۵۵
۱۶.....	شیخ هاشم قزوینی	۳۰.....	شهدای حادثه بمب گذاری حرم مطهر
۱۷.....	میرزا حسین سبزواری	۳۱.....	شهید محمد اصلانی
۱۸.....	شیخ محمد تقی آملی	۳۲.....	شهید صادق دارایی
۱۹.....	عباس واعظ طبسی	۳۳.....	شهید ابراهیم روحی
۲۰.....	شهید هاشمی نژاد	۳۴.....	منابع

مقدمه

خورشید تابان ولایت، امام رضا علیه السلام، در تمام عمر گران بهای خود، همواره مأمّن و پناهگاهی برای دانشمندان، عارفان، و مجاهدان بوده است. علمای بسیاری در محضر این امام همام، دانش و معرفت را کسب کرده و اسلام از حضور پرنور ایشان بهره‌های فراوان برده است. اما این ارتباط معنوی با امام رضا علیه السلام تنها محدود به زمان حیات ایشان نبوده؛ حتی پس از شهادت نیز، مرقد مبارک ایشان به یکی از قطب‌های اصلی توسل و زیارت برای مسلمانان و به‌ویژه شیعیان تبدیل شده است.

این بارگاه ملکوتی، مانند خورشیدی که در دل آسمان می‌درخشد، ستارگانی از عالمان، عارفان، شهدا و مجاهدان مکتب تشیع را در گرداگرد خود جای داده است. این ستارگان، که هرکدام گوهرهایی نایاب از علم و عرفان هستند، در پرتوی نور امام رضا تربیت یافته و خود به منبعی از هدایت و معرفت برای دیگران تبدیل شده‌اند. با این حال، درخشش بی‌همتای شمس‌الشموس گاه موجب گمنامی این ستارگان برجسته شده و بسیاری از آنها در دل این آسمان پهناور، ناشناخته مانده‌اند.

اندیشمندان بزرگی همچون شیخ بهایی، شیخ طبرسی، شیخ حر عاملی، و علامه جعفری از جمله کسانی هستند که در این منظومه نورانی به مقامات علمی والا دست یافته و هرکدام نقشی برجسته در گسترش و تبیین معارف حقه ایفا کرده‌اند. این بزرگان، همچون ستارگانی درخشان، بر اثر هم‌نشینی و بهره‌مندی از انوار علم و حکمت امام رضا، به الگوهای جاودانه برای

زندگی نامه برخی از علما و شهدای مدفون در حرم مطهر رضوی

جویندگان معرفت تبدیل شده‌اند.

در کنار این علما، عارفان وارسته‌ای نیز هستند که با طی مراتب سلوک عرفانی، به یاری امام رضا علیه السلام روح خود را به درخشش و صفای الهی رسانده‌اند. نام‌هایی چون شیخ نخودکی، علامه طهرانی، شیخ جعفر مجتهدی، آیت‌الله کوهستانی و شیخ محمد عارف (پیر پالان دوز)، یادگاران از این راهروان طریق توحید هستند که با فانی شدن در عشق به مبدا هستی، خود به ستارگان درخشان در آسمان عرفان تبدیل شده‌اند.

این بزرگان، هر کدام در عرصه‌ای از علم یا عرفان، نه تنها خود به مراتب عالی دست یافته‌اند، بلکه با هدایت و تربیت شاگردانی برجسته، چراغ راه بسیاری از سالکان و جویندگان حقیقت شده‌اند. آموزه‌های آنان، برگرفته از انوار امام رضا علیه السلام، نه تنها در زمان حیاتشان بلکه پس از آن نیز همچنان زنده و مؤثر باقی مانده است. آثار و تالیفات علمی و عرفانی آنان همچون خورشیدی است که نور آن از نسل به نسل منتقل شده و همچنان راهنمای عاشقان حق است.

اما جایگاه امام رضا علیه السلام نه تنها در میان عالمان و عارفان برجسته است، بلکه ایشان ملجأ و پناهگاهی برای همه مردم، فارغ از طبقات اجتماعی یا مراتب علمی، بوده‌اند. مردمان بسیاری از سراسر دنیای اسلام به حرم ایشان روی آورده و از برکات حضور در آن مکان مقدس بهره‌مند شده‌اند. زیارت حرم امام رضا علیه السلام، همچون سفری معنوی، دل‌های مشتاق را از ظلمات دنیا به نورانیت و آرامش روح می‌رساند و هر سال میلیون‌ها عاشق را به سوی خود می‌کشاند. در طول تاریخ، بارگاه امام رضا علیه السلام نه تنها محلی برای زیارت و تبرک، بلکه

زندگی نامه برخی از علما و شهدای مدفون در حرم مطهر رضوی

مرکزی برای هم‌نشینی علمای بزرگ و تبادل اندیشه‌های والا بوده است. بسیاری از گفت‌وگوها و مباحثات علمی و عرفانی در کنار این مرقد شریف شکل گرفته و رشد یافته است. این مکان مقدس، پیوندی میان علم، عرفان، و معنویت برقرار کرده و همچنان به عنوان یک قطب فرهنگی و معنوی در جهان اسلام شناخته می‌شود.

به راستی که نور امام رضا علیه السلام همچون خورشیدی است که نه تنها ایران، بلکه سراسر جهان اسلام را به سوی خود جذب کرده است. این پیوند معنوی و عمیق میان مردم و بارگاه امام رضا، نشان از عشق بی‌پایان به خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله و آموزه‌های ایشان دارد. هر زائری که به این بارگاه قدم می‌گذارد، دل خود را به نور حقیقت و معرفت پیوند می‌زند و با امیدی تازه و روحی مصفا به دیار خود بازمی‌گردد.

در میان این نورانی‌ترین جایگاه‌های عرفانی و علمی، حرم امام رضا علیه السلام همچنین مأمّن و مأوای شهدای والامقامی است که در راه دین و میهن جان خود را فدا کرده‌اند. این شهیدان، در کنار بارگاه ملکوتی امام رضا، نه تنها آرام گرفته‌اند، بلکه حضورشان در این مکان مقدس، بر شکوه و عظمت آن افزوده است. هر کدام از این شهدا همچون ستارگانی فروزان درخشانند که با خون خود، صفحه‌ای از تاریخ ایثار و فداکاری را به رشته‌ی جاودانه حرم پیوند زده‌اند.

آرامگاه این شهیدان، که به ویژه شهدای دوران دفاع مقدس و مدافعان حرم را شامل می‌شود، در جوار حضرت ثامن الحجج، معنایی ژرف‌تر از شهادت

زندگی نامه برخی از علما و شهدای مدفون در حرم مطهر رضوی

و جانفشانی به خود گرفته است. این قهرمانان در روزگاری که دشمنان به کیان اسلام و وطن حمله ور شدند، به ندای عاشورایی لبیک گفتند و با تاسی از امام حسین علیه السلام و خاندان اهل بیت علیهم السلام، راه مبارزه و مقاومت را در پیش گرفتند. اکنون این شهیدان، هم چون نگین های زرین در خاک مشهد الرضا خفته اند و زیارت آنان، یادآور رشادت ها و اخلاص بی پایان شان است.

حضور شهدای مدفون در حرم امام رضا علیه السلام، گواهی است بر پیوند عمیق میان شهدا و اهل بیت علیهم السلام، و نیز نشان از این حقیقت دارد که این قهرمانان، با الهام از آموزه های اهل بیت، راهی را پیمودند که در نهایت به لقاء الله ختم شد. زائرانی که به این بارگاه مشرف می شوند، نه تنها با یاد و نام امام رضا علیه السلام دل های خود را آرام می کنند، بلکه با ادای احترام به این شهدای بزرگوار، از آرمان های مقدس آنان الهام گرفته و روحیه ای سرشار از عشق به خدا و ایثارگری می یابند.

شهدای مدفون در حرم رضوی، همچون واسطه هایی بین دنیای خاکی و عالم نور، با خون پاک خود شجره ای از مقاومت و آزادگی را به بار آورده اند که تا همیشه در دل ها زنده است. یاد و خاطره این شهیدان، نه تنها در تاریخ ایران، بلکه در دل تمامی مسلمانان و آزادگان جهان جاودان خواهد ماند. حرم امام رضا علیه السلام به واسطه وجود این شهدای عزیز، به مکانی برای بازخوانی حماسه های عظیم عاشورایی و تأمل در مفهوم حقیقی جهاد در راه خدا تبدیل شده است.

در این کتابچه قصد داریم شرح برخی از حوادث تروریستی و همچنین برخی از علما و شهدای مدفون در حرم مطهر رضوی را معرفی نماییم.

آیت الله شهید سید ابراهیم رئیسی

آیت الله سید ابراهیم رئیسی در آذرماه سال ۱۳۳۹ هجری شمسی در خانواده‌ای روحانی در شهر مشهد و در محله نوغان دیده به جهان گشود. پدر ایشان حجت الاسلام سیدحاجی رئیس الساداتی و همچنین مادر وی سیده عصمت خداداد حسینی از سلاله سادات حسینی و نسبت اش از هر دو طرف به حضرت زید بن علی بن الحسین علیه السلام می‌رسد. ایشان در دوران فعالیت‌های مبارزاتی خود علیه رژیم شاهنشاهی در قالب ارتباط با علمای انقلابی آزاد شده از زندان و یا در تبعید، فعالیت داشت. همچنین در تجمعاتی مثل تحصن علما و روحانیون در دانشگاه تهران، شرکت نمود.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، وی در دوره تربیتی خاصی که مرحوم شهید بهشتی جهت کادرسازی برای تأمین نیازهای مدیریتی نظام اسلامی برگزار کرده بود، شرکت کرد و به دنبال شورش‌های مارکسیستی و ایجاد مشکلات متنوع در مسجد سلیمان، به همراه گروهی از طلاب در قالب فعالیت‌های فرهنگی به آن منطقه رفت. ورود آیت الله رئیسی به عرصه مدیریت از سال ۱۳۵۹ و با حضور در جایگاه دادپاری شهرستان کرج آغاز شد و پس از مدتی با حکم شهید قدوسی، به سمت دادستان کرج منصوب شد. آیت الله رئیسی در سال ۱۳۶۴ به عنوان جانشین دادستان انقلاب تهران منصوب شد و به این ترتیب، دوره مدیریت قضایی ایشان در تهران آغاز شد. به دنبال موفقیت وی در حل پرونده‌های قضایی پیچیده، امام خمینی رحمته الله علیه طی احکام ویژه و مستقیم، ایشان و حجه الاسلام نیری را برای رسیدگی به مشکلات اجتماعی در برخی استانها از جمله لرستان، کرمانشاه و سمنان مأمور کرد. بعد از رحلت امام رحمته الله علیه آیت الله سید ابراهیم رئیسی با حکم رئیس قوه قضائیه وقت به سمت دادستان تهران منصوب شد و از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۳ به مدت پنج سال این مسئولیت را برعهده داشت. ایشان از سال ۱۳۷۳ به ریاست سازمان بازرسی کل کشور منصوب شد که خدمت ایشان در این سمت تا سال ۱۳۸۳ ادامه یافت. آیت الله رئیسی از سال ۱۳۸۳ تا سال ۱۳۹۳، به مدت ده سال معاون اول قوه قضائیه بود و از سال ۱۳۹۳ تا اسفند ۱۳۹۴ نیز به عنوان دادستان کل کشور خدمت نمود. آیت الله رئیسی از سال ۱۳۹۱ تا سال ۱۴۰۰ با حکم مقام معظم رهبری، دادستان ویژه روحانیت نیز بود. در اسفند ۱۳۹۴، آیت الله رئیسی با حکم آیت الله العظمی خامنه‌ای مد ظله العالی به تولیت آستان قدس رضوی منصوب شد. آیت الله رئیسی در ۱۶ اسفند سال ۱۳۹۷ با حکم رهبر معظم انقلاب مد ظله العالی به ریاست قوه قضائیه منصوب شدند. عملکرد دستگاه قضا در دوران ریاست جناب آقای رئیسی به دلایلی چند؛ تراز این دستگاه را در نظام حکمرانی جمهوری اسلامی بالا برد.

آیت الله رئیسی در سال ۱۴۰۰ با شرکت در سیزدهمین دوره ریاست جمهوری، به جایگاه ریاست جمهوری نائل آمد. ایشان که در تاریخ ۳۰ ام اردیبهشت ۱۴۰۳ به منظور افتتاح دو طرح عمرانی به استان آذربایجان شرقی عزیمت کرده بود، در مسیر بازگشت از مراسم افتتاح سد «فیز قلعه‌سی»، با لکتر دچار سانحه هوایی شد و در شب ولادت امام رئوف، علی ابن موسی الرضا علیه السلام آسمانی شد و به درجه رفیع شهادت نائل آمد و در حرم مطهر رضوی به خاک سپرده شد.

زندگی نامه برخی از علما
و شهدای مدفون
در حرم مطهر رضویحاج حسنعلی اصفهانی
شیخ خودکی

حسنعلی مقدادی اصفهانی ۱۲۷۹ قمری، مشهور به خودکی اصفهانی، عالم و عارف شیعه، مشهور به داشتن کرامت و استجابت دعا بود. ایشان از محضر علمای زمان خویش از علوم دین بهره برد و پس از آن، تهذیب نفس و ریاضت‌های شرعی را با نظر شخصیت‌هایی چون سید جعفر حسینی قزوینی و سید مرتضی کاشمیری در پیش گرفت. او در کنار، فقه، اصول، تفسیر و ریاضی و فلسفه بر علوم غریبه هم تسلط داشت. وی اعتقاد داشت صورت کامل تصوف در اسلام به ظهور رسیده است.

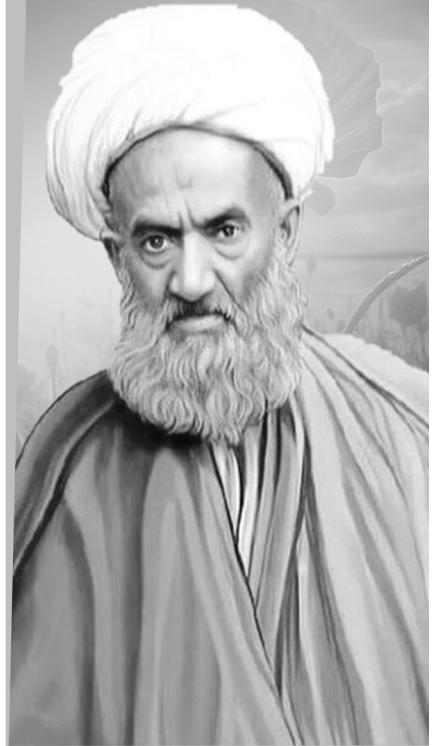
آثار خودکی را فرزند وی، مقدادی اصفهانی، در کتابی به نام نشان از بی‌نشان‌ها، در دو مجلد، به چاپ رسانده، که مشتمل است بر تعلیقه ای بر کتاب تذکرة المتقین اثر شیخ محمد بهاری همدانی، نامه‌هایی به برخی از مریدان، تقریر برخی از مجالس وی و رساله‌هایی با موضوع‌های بیشتر عرفانی و اخلاقی همچون توحید، ولایت و محبت اهل بیت علیهم‌السلام، عشق و محبت، زهد و پارسایی، حقوق مسلمانان بر یکدیگر، دعا و شرایط استجابت آن، و اخلاص می‌باشد.

نقل است از فرزند آیت الله شبیری زنجانی، زمانی که امام خمینی رحمته‌الله در سنین جوانی از ایشان درخواست کیمیا کردند. حاج خودکی اصفهانی به امام فرمودند: اگر توانستید کوه‌ها را طلا کنید، آیا قول می‌دهید که به جا استفاده کنید و آن را حفظ کنید و در هر جایی به کار نبرید؟ امام رحمته‌الله در اوج صداقت فرمودند: نه نمی‌توانم چنین قولی به شما بدهم.

الا که نمی‌توانید «کیمیا» را حفظ کنید من بهتر از کیمیا را به شما یاد می‌دهم و آن این که:

بعد از نمازهای واجب: (۱) يك بار آیه الکرسی را تا «هو العلی العظیم» می‌خوانی (۲) تسبیحات فاطمه زهرا علیها‌السلام را می‌گویی (۳) سه بار سوره توحید «قل هو الله احد» را می‌خوانی (۴) سه بار صلوات می‌گویی: اللهم صل علی محمد و آل محمد (۵) سه بار آیه مبارکه ۲ و ۳ سوره طلاق.

خودکی گفته بود در زمان حیات خود، هنگامی که در یکی از حجره‌های صحن عتیق رضوی مشغول عبادت بود، کرامت و لطف ویژه امام رضا علیه‌السلام به زائران خود را شهود کرده و وصیت کرد در همان مکانی که امام را شهود کرده بود زیر پای زائران دفن شود. ایشان در ۱۷ شعبان ۱۳۶۱ ق (۸ شهریور، ۱۳۲۱ ش) در ۸۲ سالگی در گذشت. پیکر وی با حضور بسیاری از اهالی مشهد تشییع و در صحن عتیق (انقلاب) حرم امام رضا علیه‌السلام به خاک سپرده شد.

علامه محمدتقی جعفری علامه جعفری

◀ محمد تقی جعفری معروف به علامه جعفری در سال ۱۳۰۴ هجری شمسی در شهر تبریز به دنیا آمد. وی در درس خارج اساتید سطوح عالی حوزه شرکت کرد. سپس به نجف اشرف رفته و در حالی که تنها ۲۳ سالش بود، از آیت الله محمد کاظم شیرازی اجازه اجتهاد دریافت کرد. ◀ از ویژگی‌های وی، تلاش مداوم ایشان برای اتصال حوزه و دانشگاه، و علوم قدیم و جدید بود. او به دلیل آشنائی با زبان هوزویان و دانشگاهیان آثاری به یادگار گذاشت که مورد توجه هر دو قشر قرار گرفت و با اشراف به فقه، فلسفه، هنر و زیبایی شناسی در اسلام و نیم قرن فعالیت علمی و پژوهشی، بیش از ۱۰۰ جلد کتاب و رساله تحریر نمود. همچنین ۲۷ جلد کتاب در زمینه شرح و تفسیر نهج البلاغه و ۱۵ جلد کتاب در زمینه تفسیر مثنوی معنوی مولوی نگاشت. ایشان بیش از ۷۰ جلسه بحث و گفتگو با شخصیت‌های بین المللی به ویژه فلاسفه و اندیشمندان غربی داشته است.

◀ ایشان در سال ۱۳۷۶ ش توسط رییس جمهور وقت به پاس خدمات پنجاه ساله در عرصه دانش و پژوهش نشان درجه یک دانش را به محمدتقی جعفری تقدیم کرد. جبر و اختیار، شرح نهج البلاغه، شرح مثنوی معنوی و وجدان، از معروفترین آثار اوست. از جمله شاگردان او سید محمدباقر صدر و محمدهادی امینی نجفی می‌باشند. ◀ اشاراتی بر توصیه‌های اخلاقی به شاگردان بخشی از رویه‌ی این عالم گران قدر بود. ایشان در یکی از توصیه‌های خود فرمودند: "یک خنده بی‌موقع (تمسخرآمیز)، و یک ضربه روانی برای انتقام جویی بی‌مورد، حقوقی بی‌نهایت جان‌های آدمیان را پایمال می‌سازد." ایشان در توصیه‌ی دیگری فرمودند: "همواره با ناتوانی مبارزه کنید، زیرا ناتوانی زنجیری است که شما را از تحرک باز می‌دارد."

◀ محمدتقی جعفری در ۲۵ آبان سال ۱۳۷۷ درگذشت، آیت الله عبدالله جوادی آملی بر او نماز خواند و در مشهد در حرم امام رضا علیه السلام در دارالزهده خاک سپرده شد.

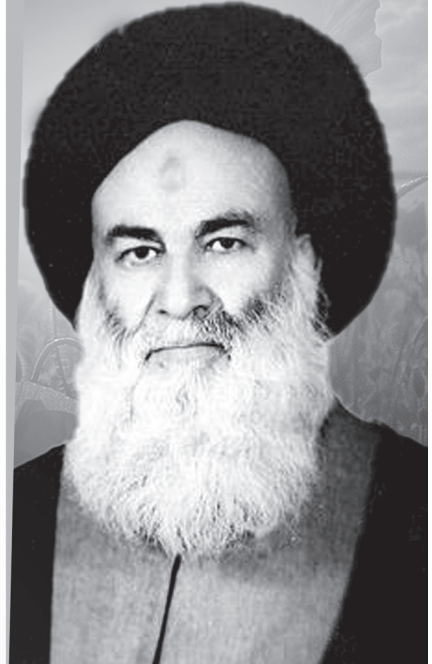
سید محمد حسین طهرانی علامه طهرانی

◀ سید محمد حسین حسینی طهرانی (۱۳۴۵-۱۴۱۶ق) معروف به علامه طهرانی از شاگردان علامه طباطبایی و از عالمان شیعه در قرن چهاردهم و پانزدهم هجری قمری است. ایشان پس از مدتی برای بهره مندی از علما به نجف نقل مکان می‌کنند. در مدت اقامت در نجف اشرف با حضرت آیت‌الله حاج سید علی سیستانی مدظله‌العالی در درس حضرت آیت‌الله خوئی هم‌بحث بوده‌اند که منجر به رابطه دوستانه و صمیمی با این عالم بزرگ شیعه می‌گردد.

◀ حسینی طهرانی بیش از ۵۵ جلد کتاب نگاشته که بیشتر آن در سه مجموعه الله‌شناسی، امام‌شناسی و معادشناسی جمع‌آوری شده است. وی همچنین کتاب‌هایی با موضوع رساله نکاحیه (کاهش جمعیت، ضربه ای سهمگین بر پیکر مسلمین)، درباره حضرت فاطمه علیها السلام دختر پیامبر اسلام، احیای حکومت اسلامی، تفسیر مواظ اخلاقی و تفسیر پاره‌ای از آیات و احادیث، همچون آیه نور و حدیث عنوان بصری دارد. ایشان در عرفان خود را شاگرد سید هاشم حداد می‌خواند و کتاب روح مجرد را برای معرفی و پاسداشت او نگاشت و حداد را «انسان کامل» می‌دانست.

◀ ایشان در یکی از توصیه های خود فرمودند: من نمی‌دانم این لفظ اعتماد به نفس از کجا آمده؟! چرا اعتماد انسان به نفس باشد؟ قرآن می‌گوید: اعتماد به خدا بکن! نفس را زیر پا بگذار! این نفس را فدای پروردگار بکن! اعتماد به نفس در مقابل اعتماد به خدا، این اعتماد به بت است در مقابل حقیقت. آن نفسی که نورانی و آیت خدا باشد اگر به او اعتماد کند اعتماد به خداست؛ آن نفسی که هنوز از مراحل اخلاص نگذشته، در پشت هزار تا سنگر محبوب است اگر به این نفس، اعتماد کند به هزار تا جهنم اعتماد کرده! و این اعتماد چه فایده‌ای برای او دارد؟!!

◀ مرحوم آیت‌الله سید محمد حسین طهرانی، سرانجام در ماه صفر ۱۳۷۴ در مشهد مقدس دار فانی را وداع گفت و پیکر مطهرش پس از تشییع باشکوه و اقامه نماز توسط آیت‌الله بهجت، در صحن عتیق (انقلاب) حرم امام رضا علیه السلام به خاک سپرده شد.

محمد بن عزالدین حسین شیخ بهایی

◀ محمد بن عزالدین حسین (۹۵۳ ق ۱۰۳۶ ق) معروف به شیخ بهائی، فقیه، محدث، حکیم و ریاضیدان شیعه عصر صفوی بود. ایشان بر اکثر علوم زمان خویش مسلط بود و علاوه بر تالیفات علمی شاگردانی را پرورش داده است. شامل علوم اسلامی، فقه و عرفانی، علوم غریبه، فلسفه، ریاضیات، مهندسی و معماری، نجوم، جغرافیا و شعر بوده است.

◀ شیخ بهائی بیش از ۱۰۰ کتاب در زمینه‌های مختلف تألیف کرده است. جامع عباسی و اربعین از جمله آثار اوست. خدمات او در حوزه عمران و آبادانی اصفهان که هم اکنون به جای مانده است شامل ساخت مراکز علمی برای طلاب، ساخت منارجنبان اصفهان، تقسیم زاینده رود اصفهان، گنبد مسجد امام اصفهان و نقشه حصار نجف و ساخت حمام از آن جمله است.

◀ شیخ بهایی، نقش مهمی در طراحی و توسعه معماری حرم امام رضا علیه السلام داشت. او با استفاده از دانش عمیق خود در علوم مهندسی و معماری، به ویژه در زمینه طراحی سیستم‌های آب‌رسانی و تزیینات داخلی، به غنای هنری و معنوی این مجموعه افزود. برخی از این اقدامات شامل طراحی و بازسازی مدرسه دو درب، بنا نهادن صحن انقلاب که به عنوان یکی از زیباترین و قدیمی‌ترین صحن‌های حرم شناخته می‌شود، و ایجاد سیستم آب‌رسانی، همچنین بازسازی و توسعه بقعه امام رضا علیه السلام و طراحی‌های معماری مرتبط با آن ایفا کرد. شیخ بهایی همچنین وصیت کرده بود تا کتابخانه شخصی‌اش به حرم امام رضا علیه السلام هدیه داده شود، میراثی گرانقدر که شامل بیش از چهار هزار نسخه خطی و چاپ سنگی و قرآن‌های منسوب به دست خط ائمه معصوم علیهم السلام که به خط کوفی و بر روی پوست آهو کتابت شده‌اند.

◀ شیخ بهایی چند روز قبل از مرگ مکاشفه‌ای برایش روی داد که از آن نزدیک بودن مرگش را استنباط کرد. محمدتقی مجلسی، که خود از همراهان شیخ بوده، این مکاشفه را گزارش کرده است. بهائی از آن پس خلوت گزید و بعد از ۷ روز بیماری، در اصفهان از دنیا رفت و طبق وصیتش او را به مشهد انتقال دادند و در مدرس سابق خود او در پایین پای امام رضا علیه السلام به خاک سپردند.

محمد کوهستانی مازندرانی
آقا جان کوهستانی

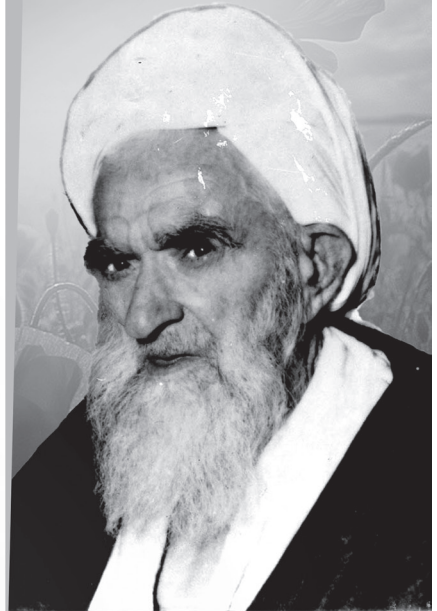
◀ محمد کوهستانی مازندرانی (۱۳۰۸-۱۳۹۲ ق) مشهور به آقا جان کوهستانی، فقیه و عارف شیعه و ساکن مازندران بود. وی در حوزه‌های علمیه بهشهر، بابل، مشهد و نجف تحصیل کرد و از سید ابوالحسن اصفهانی، میرزای نائینی و آقا ضیاءالدین عراقی، اجازه اجتهاد دریافت کرد.

◀ آیت الله گلپایگانی، زهد و تقوای کوهستانی را به عین الیقین تعبیر می‌کرد. مرعشی نجفی او را لنگر ارض و سید عبدالکریم رضوی کشمیری وی را صاحب نفس زکیه دانسته است. او با امکانات شخصی خود حوزه علمیه‌ای در زادگاه خویش برای طلاب علوم دینی احداث نمود و به تعلیم و تربیت شاگردان پرداخت که شهید هاشمی نژاد از جمله شاگردان ایشان بود. از ویژگی‌های برجسته مرحوم آیت الله کوهستانی، کمالات معنوی و کرامات عرفانی ایشان بر اثر عمل به دستورات الهی و زهد و تقوا بود.

◀ آیت الله کوهستانی در طول حیات بابرکت خویش، آثار و اقدامات اجتماعی مثبت و متعددی نسبت به همه مراجعان؛ به ویژه مردم مازندران و هزارجریب داشت. ایشان در مسائل قضایی و حقوقی و ایجاد سازش بین مردم، بسیار موفق و دارای نفوذ فوق العاده بود. خانه ایشان مرجع تظلم و پناهگاهی برای مردم بود. در بسیاری از روزها از گوشه و کنار استان، مؤمنان به منظور رسیدگی به اختلاف و نزاع‌ها و شکایت‌ها به حضورش می‌رسیدند و ایشان، دشوارترین موارد اختلاف را با قدرت معنوی، بیان گرم و پر از مهر، موعظه و بیان احکام اسلامی پایان می‌داد.

◀ از دیگر اقدامات اجتماعی ایشان شامل احداث مسجد در مناطقی که مسجد نداشت؛ تبدیل سینما به مسجد؛ تهیه لیستی از نیازمندان و فقرا - اعم از سادات و غیر سادات - و کمک به آن‌ها؛ و حمایت فکری و مالی از انجمن جوانان مسلمان بهشهر می‌باشد.

◀ ایشان درباره اثر غذای حرام می‌گفتند: «زهر، کشنده و مهلک انسان است، ولی غذای حرام دودمان را به هلاکت می‌رساند.» این عالم و عارف والا مقام به دلیل بیماری سال ۱۳۹۲ ق از دنیا رفت و پس از تشییع جنازه در بهشهر، بنا بر وصیتشان در رواق دارالسیاده حرم امام رضا علیه السلام، دفن شدند.

شیخ محمد بن حسن حُرّ عاملی

◀ شیخ محمد بن حسن حُرّ عاملی (۱۱۰۴-۱۰۳۳ق) معروف به شیخ حر عاملی از علما و فقهای شیعه و راویان حدیث در قرن ۱۱ هجری است. شیخ در مکتب اساتید بزرگی همچون فیض کاشانی پرورش یافته است. وی صاحب کتاب «وسائل الشیعه»، یکی از ارزشمندترین کتب مرجع حدیثی شیعه می باشد که همچنان مرجع استنباط علما و مجتهدان است.

◀ شیخ حر عاملی از برجسته ترین علمای شیعه در قرن یازدهم هجری به شمار می آید. او دارای تالیفاتی ارزنده و شخصیتی مورد احترام نزد علمای شیعه است. او یکی از چهره های بزرگی است که مذهب شیعه را با روایات اهل بیت علیهم السلام بیش از پیش غنی ساخت و آثاری را بعد از خود بر جای نهاد که سزاوار ستایش و تقدیر است. وی یکی از حلقه های محکم و ارزشمند شیعه برای اتصال به روایات امامان معصوم و پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم است.

◀ علامه امینی در کتاب «الغدیر» درباره ایشان می فرماید: «او مرواریدی بر تاج زمان و نقطه ای درخشان بر پیشانی فضیلت است. هرگاه در پی شناخت ایشان برآیی، ایشان را آگاه به هر فنی خواهی یافت. جملات مدح و ستایش در معرفی او ناتوانند. گویا او تندیس علم و دانش و ادب و تجسم فضل و کمال است. از آثار او، نگارش احادیث ائمه اهل بیت علیهم السلام در اثبات امامت و نشر فضایل و جمع آوری احکام و حکمت ها و مدح و ستایش آنان است و تالیفات ارزشمندش یاد او را جاودان ساخته است.»

◀ شیخ حُرّ عاملی، این فرزانه روزگار، سرانجام در بیست و یکم ماه رمضان در هفتاد و یک سالگی چشم از جهان فرو بست و در زیر گنبد حضرت رضا علیه السلام، برادرش شیخ احمد (صاحب الدر المسلوک) با هزاران نفر دیگر بر جسم مطهرش نماز گذارد و جسم مطهرش یکی از حجره های صحن شریف امام رضا علیه السلام جنب مدرسه میرزا جعفر به خاک سپرده شد.

زندگی نامه برخی از علما
و شهدای مدفون
در حرم مطهر رضویشیخ محمد عارف عباسی
پیرپالان دوز

◀ شیخ محمد عارف عباسی مشهور به پیرپالاندوز از عرفا و پیران سلسله ذهبیه است که در نیمه دوم قرن دهم هجری قمری ولادت یافت. ایشان متولد روستای کارند مشهد و معاصر شیخ بهایی بوده‌اند. او علاوه بر اینکه در عرفان به مقامات بلندی دست یافت، در کیمیاگری و خطاطی متبحر بود. لقب «پالاندوز» از این رو به او داده شده که برای گذران زندگی خود با وجود مقام والا، به کار پالاندوزی اشتغال داشته است.

◀ شیخ محمد عارف، بر مبنای باور توحیدی خود، توکل بر خدا، ذکر تشکر، خدمت، طاعت، قناعت و ایثار که از صفات عارفان است به جست‌وجوی راه معرفت پرداخت و مدتی از عمر خود را به کسب فیض از اهل حق سپری کرد و به بروز کراماتی معروف شد. شیخ برای ساختن خویش، در جست‌وجوی مردان حق برخاست. با عنایت حضرت پروردگار به حضور شیخ کمال‌الدین حسین نبادکانی (تاج‌الدین خوارزمی) راهنمای اهل دل آن روزگار رسید. از خدمت او کسب آداب سلوک راه خدا کرد و بر حسب آمادگی ذاتی خود مورد توجه مبارک استاد شد و پس از سپری کردن مدارج کمال به خلافت شیخ خود معین شد و به دامادی وی سرفراز آمد.

◀ نقل شده روزی سید محمد باقر میرداماد و شیخ بهایی در گذرگاهی به پیرمردی کفاش برخورد می‌کنند و کفش‌های نعلبنه خود را به وی می‌دهند تا تعمیر کند و متوجه می‌شوند که پیرمرد مومن و باتقوایی است از همین رویی تکه‌ای از ابزار فولادی پاره دوزی پیرمرد را با خواندن دعایی به طلا تبدیل می‌کنند. تا پیرمرد در این سنین کهن سالی دیگر نیازی به کار کردن نداشته باشد. اما پیرپالان دوز قبول نمی‌کند و می‌خواهد تا ابزار او را به حال اول برگردانند. این دو عالم می‌گویند که دیگر قادر به بازگرداندن فولاد نیستند. اما پیر بدون لمس طلا و صرفاً با نگاه کردن ۳ مرتبه آن را تغییر داده و از طلا به آهن تبدیل می‌کند و به میرداماد می‌گوید، دلت را کیمیا کن در این زمان آن دو دانشمند بزرگ به مریدان پیرومرد پالان دور در می‌آیند.

◀ سرانجام محمد عارف عباسی در سال ۹۸۵ (ق. ه. ق) جان به جنان تسلیم کرد. مقبره این عارف بزرگ واقع در ابتدای خیابان نواب صفوی قرار دارد. بنای اولیه آرامگاه شیخ مربوط به عهد صفویه بوده است که سلطان محمد (معروف به خدابنده) پدر شاه عباس صفوی آن را بنا نهاده است. نقل گردیده علت توجه ایشان به شیخ محمد عارف برای جایگاه بالای ایشان در نزد دانشمند زمانه شیخ بهایی و میرداماد بود. مقبره ایشان در سال‌های اخیر توسط آستان قدس رضوی بازسازی شده است.

آیت الله حاج شیخ هاشم قزوینی

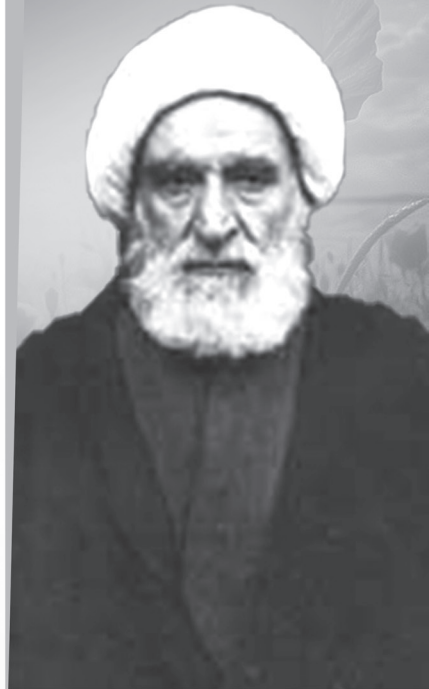
آیت الله حاج شیخ هاشم قزوینی در سال ۱۲۷۰ هجری شمسی در شهر قزوین متولد شد. او مقدمات و قسمتی از سطوح حوزوی را در قزوین و تهران آموخت. ایشان در مشهد به تدریس سطوح عالی فقه و اصول می پرداخت.

رسائل، مکاسب، کفایه و خارج اصول، درس‌هایی است که مرحوم قزوینی در مدرسه‌های فاضل‌خان و نواب مشهد تدریس می کرد. برخی از شاگردان ایشان از نام آوران و مشاهیر ایران و جهان اسلامی به شمار می آیند شامل آیت الله حاج میرزامهدی نوغانی، آیت الله واعظ طبسی، استاد محمد تقی شریعتی، استاد کاظم مدیرشانه چی، استاد محمدرضا حکیمی و رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت الله خامنه‌ای می باشند.

آیت الله قزوینی در مسائل سیاسی خراسان و موضع گیری در مقابل سیاست‌های دین ستیزانه پهلوی نیز نقش آفرینی می کرد؛ به طوریکه در واقعه گوه‌رشاد دستگیر و به تهران منتقل شد. او پس از انتقال به تهران، تا پایان حکومت رضاخانی اجازه بازگشت به مشهد را نیافت.

حضرت آیت الله خامنه‌ای درباره ایشان می فرمایند: "مرحوم آقا شیخ هاشم بسیار برای ما محبوب بود. عالمی بود بسیار سنگین، متین، خوش بیان، اهل معنی و زاهد و بی اعتنا به دنیا. درعین حال بسیار روشنفکر، آن زمان که اهل علم اهل روزنامه خوانی و مجله خوانی و این چیزها نبودند، ایشان مرتباً مجلات مختلف را می گرفت و در جیبش می گذاشت؛ طوری که کاملاً دیده شود و با آن محاسن سفید، خیلی مرد بزرگی بود."

این عالم گران قدر در سال ۱۳۳۹ هجری شمسی درگذشت و پیکر پاکش را در حرم مطهر رضوی، در راهروی رواق دارالضیافه، واقع در سمت راست ایوان طلای صحن آزادی دفن کردند.

آیت الله حاج میرزا حسین سبزواری

◀ آیت الله العظمی میرزا حسین فقیه سبزواری (۱۳۰۹-۱۳۸۴ قمری)، از فقها و مراجع برجسته شیعه در قرن ۱۴ هجری و از شاگردان میرزای نائینی و سید ابوالحسن اصفهانی بود. به همت او و با همکاری مرحوم میرزا مهدی غروی اصفهانی، حوزه علمیه مشهد تأسیس و پایدار شد. مرحوم فقیه سبزواری در طول حیات پر برکت خود، خدمات اجتماعی و عمرانی متعددی چون احداث مسکن، مساجد و مدارس علمی انجام داد.

◀ ایشان در طول حیات پر برکت خود، خدمات اجتماعی و عمرانی کم نظیری انجام داد. او مدرسه باغ رضوان را با ۱۶ هزار متر مربع مساحت در سال ۱۳۳۰ شمسی ساخت و تکیه سیدها را احداث کرد. درمانگاه رازی را تکمیل کرد و ۱۲۰ باب منزل در خیابان نخریسی و ۲۵ باب منزل در خیابان خواجه ربیع برای سیل زدگان بنا نهاد و ده‌ها مسجد را در محلات مختلف مشهد ساخت.

◀ مرحوم آیت الله میرزا حسین فقیه سبزواری، به دلیل زهد و پارسایی و عزم راسخی که برای دوری از مظاهر فریبنده مادی و دنیایی داشت صاحب کراماتی بود که یکی از کرامت های ایشان باریدن باران پس از اقامه نماز باران در مشهد توسط آن مرجع خدوم است.

◀ در آخرین روزهایی که فضلا و طلاب در حوزه درس ایشان می‌نشینند و از بیانات علمی و فقهی ایشان استفاده می‌کنند، بارها به شاگردان خود خطاب نموده و کتاب را محکم به هم زده و چنین می‌گوید: «این آخرین جلسه درس و بحث من است و دیگر مرا در اینجا نخواهید دید». از شنیدن این مطلب، طلاب متأثر و ناراحت می‌شوند اما خود مرحوم فقیه سبزواری، این سخن را با تبسم و شادابی می‌گویند و هرگز اثری از حزن و غم و ترس در چهره ایشان دیده نمی‌شود.

◀ ایشان روز شنبه ۲۴ شوال (۱۳۴۵ شمسی) در ۷۷ سالگی، درگذشت و در باغ رضوان حرم مطهر امام رضا علیه السلام به خاک سپرده شد.

آیت الله شیخ محمدتقی آملی

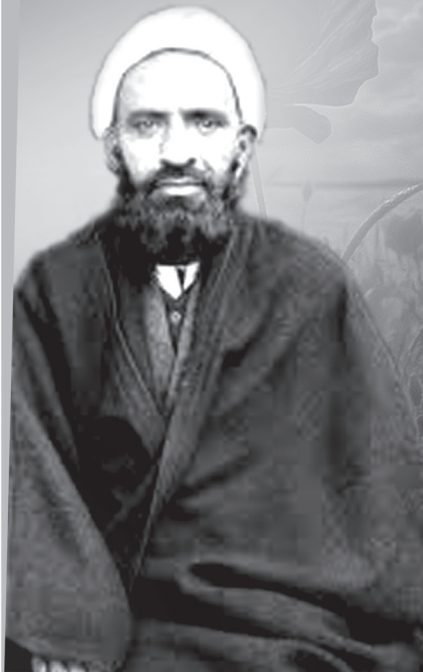
▶ آیت الله العظمی محمدتقی آملی (۱۳۹۱-۱۳۰۴ قمری)، عالم ربانی و فقیه مجاهد شیعه در قرن ۱۴ قمری و از شاگردان سید علی آقا قاضی بود. ایشان از اساتید فقه، اصول، فلسفه، اخلاق و عرفان بود و عالمان بزرگی چون آیت الله جوادی آملی و علامه حسن زاده آملی را تربیت نمود. آیت الله آملی در دوران نهضت اسلامی، در مقابل جریان‌هایی که برخلاف مصالح اسلام بود موضع‌گیری کرده و همگام با دیگر عالمان، طی صدور اعلامیه‌هایی به روشنگری مردم پرداخته است.

▶ آیت الله آملی فقیهی گوشه‌نشین بود. از پذیرفتن مسئولیت ریاست گریزان بود و تا پایان زندگی نیز از نوشتن رساله فتوایی خودداری کرد. جمعی از فقهای فاضل از محضرش بهره می‌بردند و بسیار گرامی‌اش می‌داشتند. آیت الله شیخ محمدتقی آملی در مقاطع مختلف در برخورد با جریان‌هایی که برخلاف مصالح اسلام و مسلمین بوده است همگام با دیگر علمای بزرگوار علنا موضع‌گیری کرده و طی صدور اعلامیه‌های فردی و جمعی به روشن‌گری مردم پرداخته است.

▶ در خرداد ۱۳۴۶ نیز طی صدور بیانیه‌ای به دفاع از مردم مظلوم فلسطین برخاسته و تجاوز نظامیان صهیونیست به سرزمین فلسطین را محکوم کردند.

▶ ایشان در محیط خانواده، سخت‌گیر و ترش‌رو نبوده است و علاقه خاصی به فرزندان و نوه‌ها، خصوصا نوه‌های سید خود، داشته است. در امور منزل مداخله نمی‌کردند و بیشتر وقتشان به نوشتن کتاب و مطالعه، سپری و یا ملاقات حضوری داشته و در اوقات فراغت به عبادت مشغول بودند. با همسایگان و اهل محل، بسیار مهربان و خوش‌برخورد بودند. از جمله نصیحت‌های ایشان این بوده است که: «نماز اول وقت را ترک نکنید و خوش اخلاق باشید و از مال حرام پرهیزید.

▶ مرحوم آیت الله شیخ محمدتقی آملی، سرانجام در سال ۱۳۵۰ شمسی دار فانی را وداع گفت و به دیدار معبود شتافت. پیکر مبارک وی از تهران به مشهد مقدس منتقل شد و در جوار منور ثامن الحجج امام رضا علیه السلام در باغ رضوان در مقبره میرزا حسین فقیه سبزواری رحمته الله علیه به خاک سپرده شد.

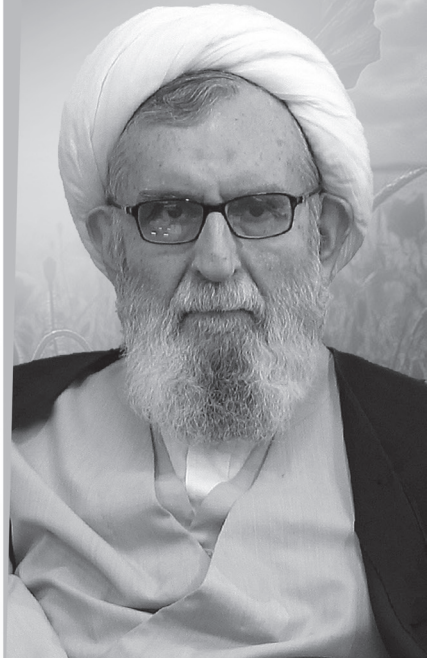
آیت الله عباس واعظ طبسی

◀ آیت الله عباس واعظ طبسی در سال ۱۳۱۴ شمسی در مشهد به دنیا آمد. پدرش غلامرضا واعظ طبسی، از مبلغان و واعظان دینی بود. طبسی قبل از انقلاب به واسطه سخنرانی‌ها علیه حکومت پهلوی، مدتی ممنوع‌المنبر بود و در دوره‌ای نیز زندانی شد.

◀ فعالیت سیاسی واعظ طبسی از دهه سی و سال‌های نخست طلبگی از آشنائی با نواب صفوی آغاز شد. او امام خمینی ره را از سال ۱۳۳۹ شناخت و دلبسته ایشان شد و پس از درگذشت سیدحسین بروجردی در سال ۱۳۴۰ و سیدمحسن حکیم در سال ۱۳۴۹، از مروجین مرجعیت امام خمینی بوده و با آغاز نهضت امام خمینی ره از همراهان ایشان و جزو روحانیون مبارز بوده است. ایشان به همراه سید عبدالکریم هاشمی‌نژاد بود و بعدها سید علی خامنه‌ای و محمدرضا محامی نیز به این دو پیوستند و چهار چهره اصلی فعالیت‌های سیاسی روحانیون مشهد شدند. در سال ۱۳۵۷ ش، امام خمینی ره نخست سرپرستی آستان قدس رضوی را به عباس واعظ طبسی واگذار کرد و پس از دو سال در سال ۱۳۵۹ ش، او را به عنوان تولیت منصوب کرد. در جمهوری اسلامی از آیت الله واعظ طبسی به عنوان نمونه موفق مدیریت اسلامی نام می‌برند که تشکیلات تحت سرپرستی خود در خراسان را به عنوان یکی از مهم‌ترین نهادهای اقتصادی و اجرایی کشور ارتقا داد و به قطب مهم اقتصادی و کارآفرینی در کشور تبدیل کرد.

◀ فعالیت‌های آیت الله واعظ طبسی در دوران تولیت آستان قدس رضوی عبارت‌اند از: گسترش حرم امام رضا علیه السلام، ساخت صحن جامع رضوی، ساخت رواق امام خمینی ره، تعویض ضریح امام رضا علیه السلام در سال ۱۳۷۹ شمسی و بازسازی و توسعه مرقد سید حسن مدرس در کاشمر. از جمله اقدامات برجسته ایشان می‌باشد...

◀ ایشان در سال ۱۳۹۴ شمسی به دلیل مشکلات تنفسی درگذشتند. پیکر ایشان در رواق توحیدخانه حرم مطهر رضوی به خاک سپرده شد.

شهید سید عبدالکریم هاشمی نژاد

◀ شهید حجة الاسلام سید عبدالکریم هاشمی نژاد (۱۳۴۰-۱۳۱۱ ش) از جمله یاران صدیق امام خمینی علیه السلام بود که در شکل گیری نهضت های مردمی و به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی نقش به سزایی داشت. سید عبدالکریم هاشمی نژاد متولد سال ۱۳۱۱ شمسی در یکی از روستاهای بهشهر بود که در جوانی در میدان جاذبه علوم اسلامی قرار گرفت و وارد حوزه علمیه آیت الله کوهستانی در ۶ کیلومتری بهشهر شد و در آن جا مشغول تحصیل و پیمودن قله های رفیع علم و معنویت گردید.

◀ مبارز خستگی ناپذیر در مدت مبارزه اش علیه شاه چهار بار دیگر روانه زندان شد. ایشان مشعلدار با فضیلت طرح های جوان پسند، تلاش کوردلان را در خاموش کردن شعله هدایت عقیم گذاشت پایگاهی تاسیس کرد. استاد فرزانه به تناسب هر صحنه، هنر خاصی را در مبارزه حق طلبانه به خدمت می گرفت. مناظرات هاشمی نژاد از قدرت بیان و قوت استدلال وی در برابر کج فهمان و منحرفان حکایت داشت و چون نوری شب کوران را به وحشت می انداخت. او در فاصله سال های ۱۳۵۴.۵۶ در زندان مشهد برخوردهای زیادی با گروه های سیاسی داشت. ◀ ایشان پس از انقلاب و با تشکیل مجلس خبرگان قانون اساسی و در جریان تدوین قانون اساسی نماینده اول استان مازندران بود و نقش مؤثری در تصویب اصول مهم آن داشت. حضرت امام در تجلیل از شخصیت و مجاهدت این شهید فرمودند: در روز شهادت امام جواد علیه السلام یکی از فرزندان و تبار آن خانواده به شهادت رسید؛ شهید هاشمی نژاد که من از نزدیک با او آشنا بودم و خصال و تعهد آن شهید را لمس کرده بودم و مراتب فضل و مجاهدت آن بر اشخاصی که او را می شناسند پوشیده نیست.

◀ شهید هاشمی نژاد در روز شهادت امام جواد علیه السلام به مکان حزب جمهوری اسلامی آمد. یکی از اعضای منافقین به بهانه خرید کتاب و پوستر با نارنجک به سالن حزب رفت و در آن جا مخفی شد. پس از پایان کلاس، منافق سیه روز، خود را به آن جوانمرد فاضل رساند و او را در بغل گرفت و نارنجک را در جلوی آن عاشق شهادت منفجر کرد.

◀ پیکر وی پس از تشییع، در رواق دارالسلام حرم امام رضا به خاک سپرده شد؛ فرودگاه بین المللی مشهد بنام او فرودگاه بین المللی شهید هاشمی نژاد نامیده شده است.

شهید محمد مهدی خادم الشریعه

فرمانده تیپ ۲۱ امام رضا علیه السلام

◀ محمد مهدی خادم الشریعه، روز جمعه یکم فروردین ۱۳۳۷ در شهرستان سرخس به دنیا آمد. از بدو پیروزی انقلاب به عضویت سپاه درآمد. پس از دیدن دوره‌های تخصصی در مشهد و تهران، به سمت‌های رئیس‌دفتر فرماندهی و مدیریت داخلی ستاد منطقه ۴ سپاه منصوب شد. اوایل مهرماه ۱۳۶۰ به خوزستان رفت. در عملیات‌هایی از جمله آزادسازی بستان شرکت کرد، سپس به دنبال شکل‌گیری تیپ ۲۱ امام رضا علیه السلام، به عنوان اولین فرمانده تیپ، انتخاب شد.

◀ در عملیات تنگه چزابه، یکی از طراحان عملیات بود و نقش فعالی در پیروزی‌های ایفا می‌کرد. هم‌زمان محمد مهدی خادم الشریعه به خاطر نظم، تقوا و شجاعتش به او لقب «مصعب پیامبر» را داده بودند؛ چراکه مصعب هم صحابه‌ی شجاع قریشی پیامبر بود که از پرچم داران جنگ احد و مبلغان اسلام به شمار می‌رفت.

◀ این اسوه استقامت و فداکاری در مرحله سوم عملیات بیت المقدس، اجر زحمات خود را گرفت و سحرگاه ۳۱ اردیبهشت ۱۳۶۱ در نزدیکی خرمشهر به خیل شهدا پیوست. گلزار این سردار رشید در حرم مطهر امام رضا علیه السلام است.

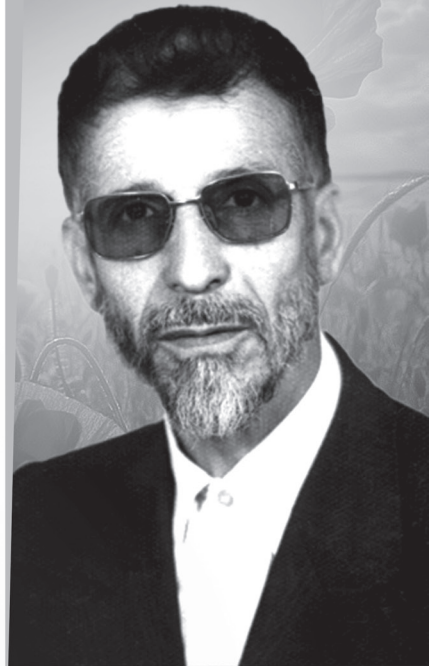

شهید حسین آستانه پرست

◀ شهید حاج حسین آستانه پرست در سال ۱۳۰۳ هجری شمسی در شهر مقدس مشهد متولد شد. ایشان در رشته الهیات دانشگاه مشهد ادامه تحصیل داده و با اخذ مدرک فوق لیسانس فارغ التحصیل گردیدند. وی پس از اخذ مدرک کارشناسی ارشد الهیات، با استخدام در آموزش و پرورش به حرفه مقدس معلمی پرداخت و مدت ۳۶ سال در این حرفه با عشق خدمت کرد و قبل از پیروزی انقلاب اسلامی از اداره آموزش و پرورش بازنشسته شد. وی در طی دوران خدمت شاگردانی بسیاری را تربیت کرد که از جمله شاگردان شاخص وی می توان به حسن رحیم پور ازغدی اشاره کرد.

◀ سخنرانی های امام راحل را گوش می داد و در پخش اعلامیه های امام نیز نقش مؤثری داشت. از جمله اقدامات فرهنگی و اجتماعی وی می توان به تدریس و تفسیر قرآن در مسجد الحمید و مهدیه، برپایی جلسات سخنرانی و برگزاری مراسم های مذهبی با هدف آشنایی بیشتر مردم به مذهب شیعه و افشای ظلم های تحمیل شده به مردم توسط حکومت شاهنشاهی اشاره کرد. او همچنین در جذب کمک های مردمی به خصوص از متمکنین شهر در جهت کمک به مستمندان به صورت نامشهود فعالیت می کرد و بنیانگذار خیریه انصار القائم علیه السلام بود. یکبار هم به دلیل پخش اعلامیه در دبیرستان محل تدریسش دستگیر شد. بعد از پیروزی انقلاب علیه جریان منافقین روشنگری می کرد؛ بنابراین فشارهای منافقین علیه او بیشتر شد.

◀ ایشان در روز ۳۱ مردادماه ۱۳۶۰ به دست یکی از عوامل گروهک تروریستی منافقین مقابل منزلش با ضرب گلوله ترور شد و پس از ۳ روز بستری در بیمارستان و درحالی که منافقان پیام داده بودند اگر او بهبود یابد، بیمارستان را به آتش می کشند، به شهادت رسید. پیکرش در بلوک هفتم صحن آزادی حرم مطهر رضوی دفن شد.

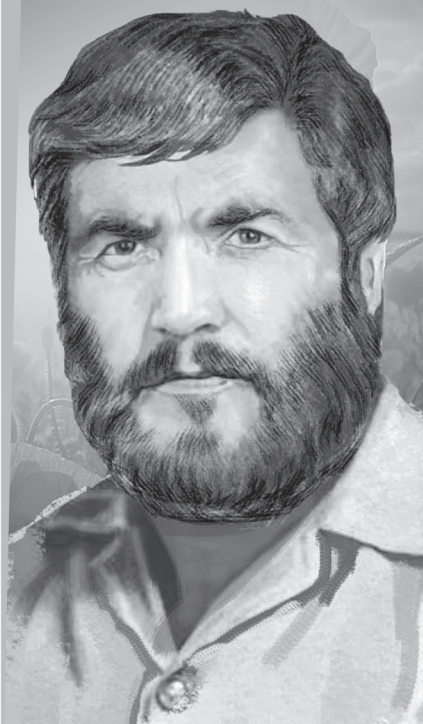

شهید بابا محمد رستمی رهورد

◀ شهید بابا محمد رستمی در سال ۱۳۲۵ در روستای رهورد (قوچان) متولد شد. با شروع حرکت مردم برای سرنگونی رژیم طاغوت شرکت در تظاهرات، سخنرانی علما و پخش اعلامیه و نوارهای صوتی امام از فعالیت‌های بابا محمد رستمی بود. او پلی میان بزرگان انقلاب و مردم کوچه و بازار بود. به دلیل شخصیت با صلابت و روحیه پدران‌ای که داشت، از طرف بعضی از دوستان نزدیکش، به رسم خراسانی‌ها «بابا» نامیده شد.

◀ با تأسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، محمد از پایه گذاران این نهاد انقلابی در استان «خراسان» بود. به عنوان فرمانده عملیات سپاه مشهد در آرام‌سازی غائله گنبد و کردستان حضور داشت و مدتی در کنار شهید چمران به مقابله با گروه‌های تجزیه‌طلب پرداخت. با شروع جنگ تحمیلی به عنوان فرمانده نیروهای خراسانی با اولین گروه به جبهه‌های جنوب اعزام شد.

◀ بابا محمد، در ۱۷ دی ۱۳۵۹ در حالی که چهار ماه و نیم بیشتر از شروع جنگ تحمیلی، نمی‌گذشت در یک مأموریت بر اثر سانحه تصادف در جاده سبزوار به شهادت رسید. مزار این یار بی‌ریای انقلاب در حرم حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام قرار دارد، جایی است که همیشه آرزویش را داشت.

شهید حسن آقاسی زاده

◀ سردار شهید حسن آقاسی زاده در سال ۱۳۳۸ در مشهد مقدس دیده به جهان گشود. در کنار تحصیل، فعالیت‌های انقلابی‌اش را پیگیر بود به طوری که حتی گاهی اعلامیه پخش می‌کرد و نسبت به فرایض دینی‌اش بسیار حساس بود. به اصرار پدر و مادر سال ۵۶ عازم کانادا شد و در رشته راه و ساختمان مشغول تحصیل شد اما آنجا نیز دست از فعالیت بر نداشت و شروع به جذب دانشجویان پیروی خط امام در تورنتو کرد و به عنوان سرپرست دانشجویان پیروی خط امام انتخاب شد. ایشان در دانشگاه تورنتو کانادا با رتبه بالایی موفق به دریافت مدرک کارشناسی ارشد مهندسی راه و ساختمان با گرایش پل سازی و سایت‌های موشکی شد.

◀ سال ۶۰ با وجود اینکه دانشجوی عالی دانشگاه تورنتو با مدرک کارشناسی ارشد رشته راه و ساختمان بود به کشور برگشت و وارد جهاد سازندگی و سپس به خدمت سپاه خاتم الانبیاء درآمد و سال ۶۱ عازم جبهه شد و در عملیات‌های رمضان، محرم، خبیر، بدر، والفجر ۱-۹، کربلا ۱-۱۰، نصر ۱-۱۱ حضور فعالی داشت.

◀ پیش از ۲۴۰۰ پروژه مهندسی جنگ از جمله خاکریز، پل، جاده، سکوی پرتاب موشک با مدیریت او در جنگ تحمیلی انجام شد؛ وی سرانجام در ۲۸ مهرماه ۱۳۶۶ در سن ۲۸ سالگی در عملیات کربلای ۱۰، در منطقه «ماوت» عراق به شهادت رسید.

◀ پیکر وی پس از تشییع در سه شهر ارومیه، تهران و همزمان با شهادت امام رضا علیه السلام در مشهد، در حرم مطهر امام رضا علیه السلام آرام گرفت.

شهید رمضانعلی عامل فرمانده تیپ امام صادق علیه السلام لشکر ۵ نصر

شهید رمضانعلی عامل، در سال ۱۳۴۰ که مصادف با روز اول ماه مبارک رمضان بود در مشهد متولد شد قبل از پیروزی انقلاب، به دلیل فعالیت‌های چشمگیرش، چندین بار تحت تعقیب ماموران رژیم پهلوی قرار گرفت و هر بار، با هوشیاری از دست آنان گریخت. او پس از پیروزی انقلاب، به عضویت سپاه درآمد و سال ۵۹ به عنوان محافظ بیت امام علیه السلام، به جماران اعزام و از نزدیک با زندگی و شخصیت رهبر کبیر انقلاب اسلامی آشنا شد. با شروع جنگ تحمیلی از اولین کسانی بود که همراه فرمانده شهیدش بابامحمد رستمی، به جبهه اعزام و در جبهه ا...اکبر به عنوان تک تیرانداز و خدمه نفربر مشغول خدمت شد.

سردار قالیباف تعریف می‌کردند که «رمضانعلی با وجود مسئولیت‌اش در سمت فرماندهی تیپ اما با نیروها بسیار با فروتنی برخورد می‌کرد. او یک اصطلاحی داشت که وقتی خیلی جدی می‌شد، افراد را «مرد حسابی» خطاب می‌کرد. یعنی وقتی آقا رمضان به یک نفر می‌گفت «مرد حسابی» ما متوجه می‌شدیم که او خیلی ناراحت و عصبانی است.»

در عملیات مسلم بن عقیل سال ۱۳۶۱ فرماندهی گردان را به عهده داشت. عملیات خیبر در جایگاه فرمانده تیپ امام صادق علیه السلام، رشادت‌های زیادی از خود نشان داد. پس از عبور دادن نیروهای تحت فرماندهی‌اش از هورالهیوز و تصرف پاسگاه‌ها و جاده‌های مواصلاتی عراق، سرانجام ۵ اسفند ماه سال ۶۲، از ناحیه سر مجروح و به فیض عظیم شهادت نائل شد

پیکر مطهر او تشییع و در صحن آزادی حرم مطهر امام رضا علیه السلام به خاک سپرده شد و در ۲۲ اسفند ۱۳۶۳ پیکر مطهر برادرش - حسن عامل - در جوار ایشان در آغوش خاک قرار گرفت.

شهید سید محمد تقی رضوی

◀ سردار شهید اسلام محمد تقی رضوی در سال ۱۳۳۴ در مشهد مقدس بدنیا آمدند. محمدتقی بعد از اتمام دوران تحصیلش در دوره متوسطه وارد انستیتو راه و ساختمان شد و وضعیت تحصیلی اش به قدری خوب بود که بعد از مدتی، پدرش به وی پیشنهاد داد تا برای ادامه تحصیل به خارج از کشور برود، اما شهید رضوی از آنجا که معتقد بود جوانان باید هنرهای خود را در داخل کشور نمایش دهند و تا جایی که امکان دارد بتوانند مشکلات مردم را حل کنند، به خارج از کشور نرفت و تحصیلاتش را در دانشگاه‌های داخلی ادامه داد.

◀ در جلسات سیاسی پیروان و یاران نزدیک امام خمینی رحمته‌الله علیه نظیر آیت‌الله خامنه‌ای شرکت کرد و فعالیت ضد رژیم پهلوی وی در مشهد مقدس تا جایی پیش رفت که عوامل ساواک نام وی را جزو افراد اعدای قرار داده بودند. شهید رضوی به جبهه‌ها شتافته و به جمع رزمندگان ستاد شهید چمران که در حوزه جنگ‌های نامنظم فعالیت داشتند، پیوست. ولی از آنجایی که روحیه شهید رضوی جهت‌مهرتی که داشت به‌عنوان مسئول فرماندهی مهندسی جهاد سازندگی منصوب شد. زدن خاکریزهای مختلف با لودر و ایجاد جاده و احداث پل‌های معلق حاصل تلاش شهید رضوی در دوران دفاع مقدس بود و مهارت این شهید به حدی بود که هدایت مهندسی رزمی جنگ به‌طور کامل به وی سپرده شده بود.

◀ سپهبد صیاد شیرازی نیز درباره جایگاه این شهید والامقام این‌طور می‌نویسد: شهید رضوی چهره بسیار با سابقه‌ای بود که می‌توان او را هم به‌عنوان یک رزمنده اسلام در مجموعه رزمندگان اسلام مجسم کرد و هم به‌عنوان یک جهادگر اسوه از او نام برد. اگر بخواهیم روی اخلاق فردی او بحث کنیم، فکر می‌کنم بعضی از منش‌های او برای همه مشخص است.

محمدتقی رضوی در نهایت هنگامی که مشغول شناسایی منطقه عملیاتی کربلای ۱۰ در ارتفاعات کوه‌های سردشت بود، بر اثر انفجار گلوله توپ، در روز سوم خرداد سال ۱۳۶۶، ابتدا یک پایش را از دست داد و بعد از مدتی به شهادت رسید، ایشان در گلزار شهدای حرم مطهر رضوی به خاک سپرده شد.

شهید محمد رضا دوستدار

◀ شهید محمدرضا دوستدار در آبان ماه سال ۱۳۴۳ در محله نوغاب متولد شد. دوران ابتدایی را در دبستان امت (فروغی سابق) و دوران راهنمایی را در مدرسه معلم نوقاب و دوران دبیرستان را در دبیرستان طالقانی سپری نمود. بسیار با خضوع و خشوع بود و درکارها اخلاص داشت با گذشت - خوش اخلاق - رفتار خوب و شایسته ای داشت. خون گرم بود و در برابر دیگران فروتن و بردبار بود.

◀ از سال ۵۷ فعالیت های سیاسی خود را آغاز و در پخش کردن اعلامیه و رهنمودهای امام و شرکت در راهپیمایی ها و اعتصابات نقش بسزایی داشت. علاقه مندی او نسبت به امام خمینی علیه السلام و تبعیت از فرامین ایشان منجر به حضور این شهید جوان در جبهه های دفاع مقدس شد. ایشان در سن ۱۷ سالگی در سال ۶۰ با عشق و علاقه خاصی برای اولین بار به جبهه اعزام شد. در سال های ۶۱ و ۶۴ و ۶۵ در عملیات های فتح المبین، والفجر، کربلای ۲ - کربلای ۴ و ۵ شرکت داشت. در سال ۶۱ شهید ازدواج نمود که ثمره این ازدواج دو فرزند می باشد.

◀ سرانجام پس از عملیات کربلای ۵ جهت انتقال نیروها در راه آهن اهواز بر اثر حمله هوایی هواپیماهای عراقی به درجه رفیع شهادت نایل می آید. ایشان در گلزار شهدای حرم مطهر رضوی به خاک سپرده شد.

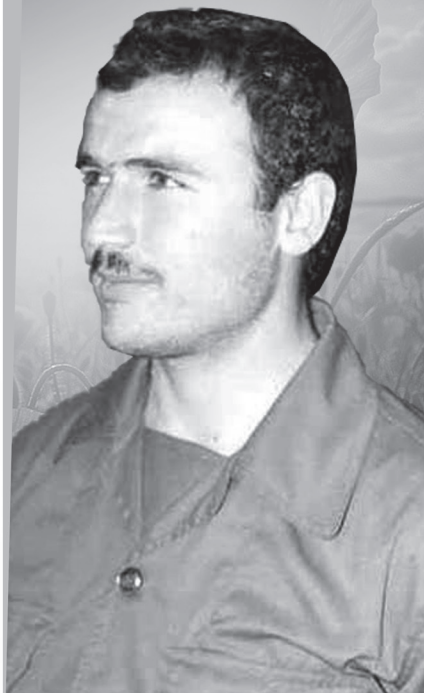
شهید سید حسین فاضل الحسینی

◀ سید حسین فاضل الحسینی، فرزند سیدعلی، در تاریخ ششم تیرماه سال ۱۳۴۱ در مشهد مقدس و در خانواده ای مذهبی و روحانی به دنیا آمد. در بحبوحه انقلاب در سال ۱۳۵۷، هنگام تظاهرات دستگیر شد. بار دیگر نیز در شب عقدکنان برادرش که به همراه عده ای در حال تظاهرات بودند دستگیر شد، ولی به سبب اینکه سن کمی داشت به قید ضمانت آزاد شد.

◀ ایشان از همان ماه های اول جنگ به فکر رفتن به منطقه بود و پیوسته منظر فرصتی بود که به منطقه اعزام شد. سید حسین به عنوان یک بسیجی با گروه نامنظم شهید چمران همکاری داشت. سید حسین در مدت حدود هفتاد و پنج ماه حضور مستمر و فعال در جبهه - با توجه که از خود نشان داده بود- مدتی را به عنوان معاون فرمانده لشکر ۵ نصر بود سپس به درخواست خودت فرمانده گردان روح الله شد.

◀ سید حسین فاضل الحسینی، در ۲۴ بهمن ۱۳۶۴ در ناحیه اروند کنار - منطقه عملیاتی فاو- در حالی که فرماندهی گردان های روح الله - که خود تشکیل داده بود و به نام برادرش بود - فضل الله و ثارالله را به عهده داشت، بعد از انجام عملیات و گرفتن فاو و تثبیت نیروها به قرارگاه بازگشت و در مراجعت به منطقه، بر اثر اصابت ترکش خمپاره به سر به فیض عظیم شهادت نایل شد پیکر پاک و مطهرش پس از انتقال به مشهد و تشییع جنازه در ۱ اسفند ۱۳۶۴ در صحن آزادی حرم مطهر امام هشتم علیه السلام به خاک

سپرده شد

شهدای پرواز ۶۵۵ ایران ایر

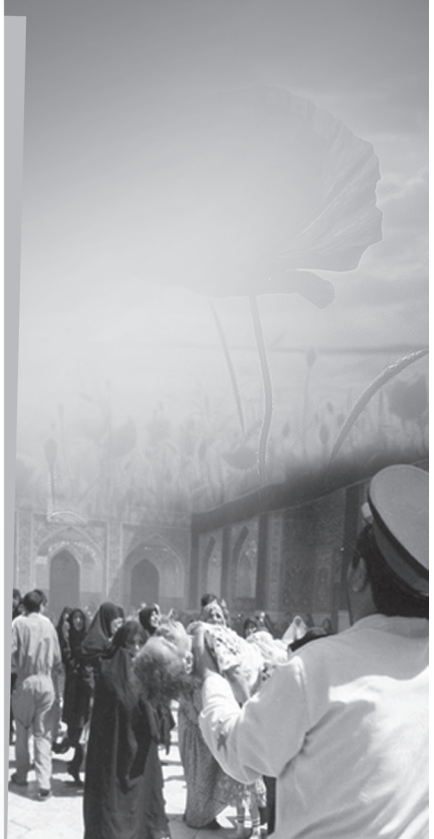
◀ در دوازدهم تیرماه ۱۳۶۷ شمسی برابر با سوم ژوئیه ۱۹۸۸ میلادی، هواپیمای مسافری ایرباس ایران که از بندرعباس عازم دُبی بود، بر فراز آب‌های خلیج فارس و در نزدیکی جزیره "هنگام" مورد هجوم یگان‌های دریایی متجاوز آمریکایی مستقر در آب‌های خلیج فارس قرار گرفت و سقوط کرد. این هواپیما با موشک ناو جنگی وینسنس مورد حمله عمدی نیروهای تجاوزگر قرار گرفت. در میان ۲۹۰ سرنشین هواپیما، ۶۶ کودک زیر ۱۳ سال، ۵۳ زن و ۴۶ تن تبعه کشورهای خارجی نیز بودند که همگی جان باختند. ◀ مزار دو شهید سقوط هواپیمای ایرباس (۱۳۶۷) به نام‌های «محمدتقی رضایی‌نیری» و فرزندش، «محمدرضا رضایی‌نیری»، در یکی از غرفه‌های بهشت ثامن الائمه علیه السلام حرم مطهر رضوی قرار دارد. البته این خانواده چهار شهید دارد و پیکر مطهر شهید «فاطمه مهماندار رضایی‌کهریزی»، همسر شهید «رضایی‌نیری»، و دختر خردسالشان، شهید «زهرا رضایی‌نیری»، برای همیشه در خلیج فارس ماندگار شده است. شهید دیگر این واقعه، «امیرعابدشاهی»، نیز در این مکان دفن شده است.

شهدای حادثه تروریستی بمب گذاری حرم مطهر رضوی در سال ۱۳۷۳

◀ در سال ۱۳۷۳ مصادف با عاشورای حسینی گروه تروریستی منافقین (مجاهدین خلق) با بمب گذاری در حرم مطهر امام رضا علیه السلام یکبار دیگر دست به قتل عام و ریختن خون مردم بی گناه مرتکب شدند. همزمان با سالروز عاشورای حسینی و در حالی که هزاران تن از زائران و مجاورین حضرت ثامن الائمه امام رضا علیه السلام در حرم مطهر آن حضرت مشغول عزاداری سرور و سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام بودند و صدها تن از مشتاقان در کنار ضریح شریف امام رضا علیه السلام گرد آمده و سرگرم دعا و نیایش بودند. یک بمب نسبتاً قوی از سوی عوامل وابسته به استخبارات جهانی و منافقین منفجر شد و گروهی از مشتاقان آن حضرت به خاک و خون کشیده شدند. بر اثر انفجار این بمب ۲۵ تن شهید و حدود ۲۹۰ نفر مجروح شدند. فرمانده این عملیات شوم در اعترافات خود می گوید که قصد انفجار بمبی را در مسجد مکی زاهدان که متعلق به اهالی اهل سنت این شهر است داشته که با هوشیاری نیروهای امنیتی این فرد دستگیر شده و نقشه تفرقه افکنانه ای که منافقان در آن‌ها سال‌ها برای مردم شیعه و سنی ایران در نظر داشتند، نقشه برآب می شود.

◀ پیکر مطهر ۱۰ شهید در بهشت ثامن شماره ۳ حرم مطهر به خاک سپرده شده‌اند. قبور این ۱۰ شهید یک تفاوت عمده با دیگر قبور شهدا دارد؛ در هر سه آرامستان حرم مطهر رضوی، قبور سراسر سنگ مرمر و هم سطح زمین است، اما مزار شهدای بمب گذاری سال ۱۳۷۳ در بهشت ثامن الائمه علیه السلام ۳ هم سطح دیگر قبور نیست.

شهید حجت الاسلام محمد اصلانی

◀ محمد اصلانی متولد ۱۳۴۹ در روستای سده خواف و از جانبازان دوران دفاع مقدس بود. ایشان با پنج برادر و یک خواهر جزو خانواده‌های خوش جمعیت بودند. ایشان فرزند چهارم بود و در دوازده سالگی مادرش را از دست داد؛ چند ماه بعد هم دو برادرش در دفاع مقدس شهید شدند. مادر ایشان به حیا و عفت و پدرشان به لقمه حلال مقید و شهید بودند. ایشان پس از طی مراحل طلبگی به امام جماعت مسجد حضرت صاحب الزمان عجل الله فرجه در محله سیدی در آمده و از همان زمان شروع به فعالیت‌های محرومیت زدایی و رسیدگی به حاشیه شهر را در پیش گرفت. ایشان در راستای این هدف متعالی به صورت داوطلبانه به ستاد سامان‌دهی حاشیه شهر پیوستند تا ظرفیت‌های بیشتری را برای محرومیت زدایی بسج کنند. شهید اصلانی با شناسایی خانواده‌های نیازمند محله و با کمک نهادهایی مانند آستان قدس رضوی، کمیته امداد، خیران و... بسته‌های معیشتی را در ایام مختلف سال تهیه و بین این خانواده‌ها توزیع می‌کردند. از جمله ابتکارات ایشان ایجاد یک مرکز نمایندگی در مسجد به منظور محلی برای رجوع مردم به نمایندگان نهادهای مختلف از جمله مرکز خادمیاری آستان قدس رضوی و مراکز نیکوکاری و خیریه بود تا از این طریق بتوان به محرومان محله کمک کرد

◀ حجت الاسلام و المسلمین اصلانی در ۱۶ فروردین ۱۴۰۱ (ماه رمضان) در پی حمله فردی با چاقو در صحن حرم رضوی در حالی که در راه جلسه گروه‌های جهادی حاشیه شهر مشهد برای هماهنگی فعالیت‌های ماه رمضان بود، به شهادت رسید. پیکر مطهر این شهید گران قدر در بهشت ثامن الامه ۳ در زیر سایه‌ی امام رئوف آرمیده است.

شهید حجت الاسلام محمدصادق دارایی

◀ شهید حجت الاسلام محمدصادق دارایی در سال ۱۳۷۸ در روستای بزد از توابع تربت جام به دنیا آمد. او از همان ابتدا به تحصیلات حوزوی علاقه مند بود و فعالیت های طلبگی خود را در مشهد آغاز کرد. شهید دارایی به دلیل تعهد به خدمت رسانی به مردم، به ویژه در مناطق محروم، به طور گسترده در فعالیت های جهادی و محرومیت زدایی شرکت می کرد و در این راستا به نیازمندان کمک می کرد.

◀ دو ویژگی جهادگری و اخلاص از جوانی او را وارد عرصه تبلیغ دین و خدمت به مردم کرد. او با روحیه ای بی نظیر، نه تنها به تحصیل علوم دینی پرداخت، بلکه به طور فعال در برنامه های جهادی و محرومیت زدایی شرکت کرد. شهید دارایی به ویژه در مناطق حاشیه نشین و محروم حضور مستمر داشت و به مردم نیازمند خدمات متعددی ارائه می کرد، از ساخت و سازها گرفته تا توزیع کمک های معیشتی.

◀ ویژگی بارز او، عشق به مردم و تعهد به آرمان های انقلاب اسلامی بود. او همواره به دنبال ترویج معارف اهل بیت علیهم السلام و حمایت از مستضعفان بود و این روحیه جهادی اش تا لحظه شهادت در حرم امام رضا علیه السلام ادامه داشت. شهادت او در حین انجام وظیفه تبلیغی و خدمت به زائران حرم، نشان از اخلاص و ایثار این شهید عزیز داشت.

◀ وی در ۱۸ فروردین ۱۴۰۱ طی حمله تروریستی در حرم امام رضا علیه السلام مجروح شد و به شهادت رسید. شهادت او در پنجمین روز ماه رمضان رخ داد، زمانی که با ضربات چاقوی یک عامل تکفیری مواجه شد و پس از تحمل جراحات شدید، به لقاء الله پیوست. پیکر مطهر این شهید گران قدر در بهشت ثامن الائمه ۳ در زیر سایه ای امام رئوف آرمیده است.

شهید ابراهیم روحی گل ختمی

این بار سخن از شهید بخون خفته ایست که زندگانی اش را با مرکب خون بر صفحه کربلا ایران در جبهه جنوب به رشته تحریر در آورده است.

شهید ابراهیم روحی گل ختمی فردی مقاوم و صبور بود که از اوائل کودکی توجه خاصی به مسائل دینی داشت.

وی اهمیت زیادی برای خواندن نماز اول وقت بالاخص نماز جماعت صبح در مساجد محله قائل بود و در مسائل شرعی بسیار دقیق و کوشا بود، در جلسات قرآن به صورت منظم شرکت می نمود و به تلاوت قرآن علاقه ای بسیار داشت.

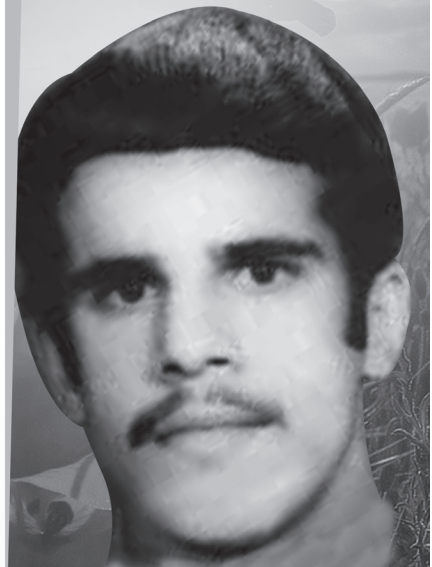
شهید ابراهیم روحی حافظ نیمی از قرآن مجید و دارنده آرشو نوارهای کاست سخنان حضرت امام علیه السلام از سال ۱۳۴۲ بود.

او از همان شروع انقلاب در صحنه های انقلاب حضور داشت و علاقه زیادی به امام علیه السلام می ورزید و از گروهک های ضدانقلاب و منافق متنفذ بود.

ایام سربازی او مصادف بود با شروع جنگ تحمیلی از جانب رژیم بعث عراق که برای بیرون راندن دشمن متجاوز مدتی مستمر را در جبهه های آبادان، فیاضیه و همچنین در بستان حضور یافت و در مرحله اول در عملیات شکست حصر آبادان که اولین عملیات گسترده نظامی ایران در جنوب بود و سرانجام با عزمی آهنین بسوی جبهه های نبرد رهسپار گشت و در منطقه عملیاتی بستان و عملیات طریق القدس شرکت نمود. او درحالیکه مشغول به هلاک رساندن مزدوران بعثی بود از ناحیه سر مورد هدف گلوله واقع شد و به درجه عظیم شهادت نائل گشت.

ایام شهادت شهید ابراهیم روحی مصادف با اربعین سرور و سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام بود. مزار شهید در حرم مطهر رضوی، صحن آزادی، بهشت ثامن الائمه علیه السلام می باشد.

کانون شهید روحی که به نام این شهید بزرگوار در محله مطهری شمالی مشهد توسط پسرعموی شهید از سال ۱۳۸۰ تشکیل شد با هدف آشنایی هر چه بیشتر نوجوانان و جوانان با فرهنگ ایثار و شهادت و معرفی این عزیزان به نسل امروز، اقدام به ساخت و تولید مستند «زندگی» کرد که روایتی از زندگینامه شهید ابراهیم روحی باتلاش ۲ ساله جوانان متخصص مسجدی تولید شده بود که همزمان با سالروز شهادت شهید ابراهیم روحی؛ جمعه ۷ آذرماه ۱۴۰۱ از شبکه خراسان رضوی پخش گردید.

منابع:

- کتاب نان و حلوا - تالیف بهاء الدین محمد عاملی (شیخ بهایی).
کتاب فیض ربانی و فیض روحانی. عبدالقادر گیلانی. انتشارات مولی.
کتاب امل الأمل فی علماء جبل عامل. تالیف شیخ محمد بن حسن معروف به
حر عامل.
کتاب أعیان الشیعه. تالیف سید حسن امین عاملی و سید محسن امین.
مجله ی نامه جامعه، شماره چهاردهم، ص ۳۶؛
کتاب نشان از بی نشانها، ج ۱، علی مقدادی اصفهانی، ص ۱۶؛
کتاب تاریخ علمای خراسان، میرزا عبدالرحمن مدرس، ص ۲۵۲؛
زندگینامه آیت الله حاج شیخ هاشم قزوینی. مقاله مشکوه: بهار ۱۳۸۲، شماره ۷۸
صفحه ۱۰۱.
کتاب مکارم الآثار، محمد علی معلم حبیب آبادی، رجال قرن سیزدهم و
چهاردهم هجری قمری.
کتاب رئیسی روحانی بود. نشر ابراهیم هادی. ۱۴۰۳
کتاب زندگینامه و خاطرات سردار جهادگر شهید محمدتقی رضوی. نشر ناصر.
۱۳۸۸.
کتاب کنار پل، منتظرت ایستاده ام: زندگی نامه داستانی شهید مهندس حسن
آقاسی زاده. نشر فاتحان ۱۳۹۲.
کتاب فرهنگنامه جاودانه های تاریخ: زندگینامه فرماندهان شهید استان
خراسان. (جلد دوم). نشر شاهد. ۱۳۸۵.
کتاب هاشمی نژاد - روایت زندگی حجت الاسلام شهید سید عبدالکریم هاشمی
نژاد. صاحب دلان جلد ۹.
کتاب پایان ماموریت (زندگی نامه داستانی رئیس جمهور شهید آیت الله سید
ابراهیم رئیسی). ۱۴۰۳.

کتاب گنجینه دانشمندان، جلد پنجم، صفحه ۳۲۱، محمد شریف رازی، کتابفروشی اسلامیه، تهران، ۱۳۵۲.
کتاب یاران امام به روایت ساواک. آیت الله حاج شیخ عباس واعظ طبسی. ۱۳۹۴.

- WWW.historydocuments.ir مرکز بررسی اسناد تاریخی
- WWW.article.tebyan.net - تبیان
- WWW.emamraoof.com موسسه علمیه السلطان علی بن موسی الرضا (ع)
- WWW.erfanvahekmat.com سایت تحلیلی عرفان و حکمت
- WWW.fa.wikifeqh.ir ویکی فقه
- WWW.gzn.motahari.ac.ir مدرسه عالی و دانشگاه شهید مطهری (ره)
-
- WWW.habilian.ir پایگاه خبری تحلیلی هابیلیان
- WWW.haram.razavi.ir پخش زنده آستان قدس رضوی
- WWW.hawzah.net سایت تحلیلی حوزه
- WWW.iqna.ir خبرگزاری بین المللی قرآن
- WWW.isde.ir توسعه و توانمند سازی علوم اسلامی
- WWW.library.razavi.ir سازمان کتابخانه ها، موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی
- WWW.noorsoft.org مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور)
- WWW.shahraranews.ir شهر آرا نیوز
- WWW.shia-ac.com مرکز تخصصی شیعه شناسی
- WWW.tasnimnews.com خبرگزاری تسنیم
- WWW.wiki.ahlolbait.com دانشنامه اسلامی - اهل البیت
- WWW.www.iribnews.ir خبرگزاری صدا و سیما

